

Pöytyä

Varsinais-Suomen aluehallintovirasto
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
PL 4, 13035 AVI
kirjaamo.lounais@avi.fi

LSAVI/19417/2024

Selvitys hallintokantelun johdosta

Kantelun sisältö

Kantelija moittii Pöytyän kunnan toimintaa pöytäkirjojen käsittelyssä, Lallin teollisuusalueen laajennuksen asemakaavan valmistelussa sekä alueelle suunniteltujen bio- ja metaanituotantolaitoshankkeen ja aurinkopuistohankkeen valmistelussa.

Kantelija väittää kantelussaan ja kantelun liitteissä seuraavaa:

1. kunnanhallituksen 20.11.2023 kokouksen pöytäkirjaa ei ole asianmukaisesti tarkastettu, ja pöytäkirjaan on tehty jälkikäteinen lisäys,
2. kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus ovat päättäneet Lallin teollisuusalueen laajennuksen asemakaava-asiasta jäsenten esteellisyydestä huolimatta, kunnan työntekijä on esteellisenä osallistunut hankkeiden valmisteluun
3. Lallin teollisuusalueen laajennuksen asemakaavasta on olemassa toisistaan eriäviä versioita,
4. Lallin teollisuusalueen laajennuksen asemakaavaa sekä Wega Group Oy:n ja Copenhagen Infrastructure Partnersin hallinnoimaa bio- ja metaanituotantolaitoshanketta on valmisteltu kuntalaisilta salassa
5. Asemakaava-alueen luontoselvityksen on tilannut muu taho kuin Pöytyän kunta, kaava-alueella on havaittu uhanalaisia eläin- ja kasvilajeja

Kunnanhallituksen selvitys

Kunnanhallitus antaa Varsinais-Suomen aluehallintovirastolle kantelun johdosta alla olevan selvityksen. Todettakoon, että Lallin teollisuusalueen asemakaavan laajennuksen valmistelu on päätetty keskeyttää kunnanhallituksen päätöksellä 16.12.2024 § 235. Päätöksestä johtuen kunnanhallitus ei muilta kuin alla eritellyiltä osin tutki kantelijan vaatimuksen (kantelun liitteet "Valitus Pöytyän Lallin kaavasta 8.10.2024" ja "Lisävalitus LALLIN teollisuusalueen kaavasta 29.10.2024") tarkoituksenmukaisuus- tai laillisuusperusteita kaavan valmistelun keskeyttämiseksi taikka kaavan kumoamiseksi. Alueidenkäyttölain (132/1999) 188 §:n mukaan kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallintotuomioistuimeen kunnallisvalituksin noudattaen, mitä kuntalaissa säädetään.

Väite 1: Kunnanhallituksen 20.11.2023 kokouksen pöytäkirjaa ei ole asianmukaisesti tarkastettu, ja pöytäkirjaan on tehty jälkikäteinen lisäys

Pöytyä

Kunnanhallituksen 20.11.2023 kokouksen pöytäkirja on tarkastettu kahden kokouksessa valitun pöytäkirjantarkastajan toimesta 24.11.2023. Kuntalain (410/2015) 140 §:n mukaan valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan sekä kuntayhtymän 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ko. kunnanhallituksen kokouksen tarkastettu pöytäkirja on julkaistu kunnan verkkosivuilla 27.11.2023.

Kunnanhallituksen päätös 20.11.2023 § 222 on ollut pöytäkirjan julkaisemishetkellä salassa pidettävä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan (yksityinen liikesalaisuus) nojalla. Salassa pidettävää päätöstä ei ole viety kunnan verkkosivuille osana pöytäkirjaa. Salassapitoperuste on myöhemmin poistunut hankkeistajan tuotua itse asian julkisuuteen. Pöytäkirja on tämän jälkeen julkaistu uudelleen siten, että se on sisältänyt kokonaisuudessaan myös aiemmin salassa pidettävän päätöksen § 222.

Kunta käyttää esityslistojen ja pöytäkirjojen julkaisussa ulkoisen palveluntuottajan asianhallintajärjestelmää. Asianhallintajärjestelmällä on mahdollista julkaista tarkastettujen pöytäkirjojen lisäksi myös vielä tarkastamattomia pöytäkirjoja. Näin voidaan toimia, mikäli tiettyyn asiaan on kuntalaisilla merkittävä tiedonsaanti-intressi. Kun kunnanhallituksen 20.11.2023 kokouksen pöytäkirja on julkaistu uudelleen, on julkaistun pöytäkirjan tilaksi jäänyt ”ei tarkastettu” (ks. kantelun liite ”Pöytäkirja 1”). Kyseessä on ollut inhimillinen virhe, joka on korjattu, kun se on havaittu, ja pöytäkirjan tilaksi on muutettu ”tarkastettu” (ks. kantelun liite ”Pöytäkirja 2”). Verkkosivujen merkintä pöytäkirjan tilasta ei indikoi sitä, onko pöytäkirja tosiasiaassa tarkastettu vai ei.

Kantelija on pyytänyt saada otteen kunnanhallituksen päätöksestä 20.11.2023 § 222. Pöytyän kunnan voimassa olleen hallintosäännön 184 §:n (liite 1) mukaan toimielimen pöytäkirjanotteen allekirjoittaa pöytäkirjanpitäjä. Otteeseen on lisätty kuntalain mukainen muutoksenhakuohje. Ote on tulostettu asianhallintajärjestelmästä, allekirjoitettu 14.10.2024 ja annettu kantelun tekijälle. Todettakoon, että otteen allekirjoittaminen ei tarkoita pöytäkirjan tarkastamista, kuten kantelija on ymmärtänyt.

Kantelija on lisäksi pyytänyt saada kopion arkistoidusta kunnanhallituksen 20.11.2023 kokouksen pöytäkirjasta. Kopio pöytäkirjasta on luovutettu 21.10.2024. Pöytäkirjan loppuun on liitetty muutoksenhakuohje. Pöytäkirja arkistoidaan sellaisena kuin se on tarkastushetkellä, mistä johtuen pöytäkirjassa on asian § 222 kohdalla salassapitomerkintä. Pöytäkirja on luovutettu kokonaisuudessaan, koska salassapitoperuste on kopiota pyydettyäessä jo poistunut. Sisällöltään arkistoitu pöytäkirja (liite 2) ja asianhallintajärjestelmään tallennettu pöytäkirja (liite 3) ovat yhteneväiset. Kantelija tarkoittaa pöytäkirjan jälkikäteisellä lisäyksellä muutoksenhakuohjetta, joka on liitetty pöytäkirjaan sen laatimisvaiheessa, ja joka on toimitettu kantelijalle osana pöytäkirjan otetta.

Väite 2. Kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus ovat päättäneet Lallin teollisuusalueen laajennuksen asemakaava-asiasta jäsenten esteellisyydestä huolimatta, kunnan työntekijä on esteellisenä osallistunut hankkeiden valmisteluun

Kantelija toteaa, että ”Ensimmäisessä julkaisussa kaavassa on sellainenkin epäkohta että kunnanvaltuusto oli päättänyt asiasta mutta valtuustossa on todella monella itsellään tai perheenjäsenellä peltoimaita jolloin olisivat saaneet hyötyä biovoimalasta joten katson että jäävisyyttä on todella pahasti laiminlyöty päätöksissä.” ja ”Samoin Pöytyän kunnanhallituksessa on useita henkilöitä joiden olisi jäävätä itsensä näistä biovoimalaa koskevista päätöksistä koska olisivat saaneet suoraa hyötyä itse tai perheenjäsenet biovoimalasta”.

Kunnanhallitus on käsitellyt Lallin teollisuusalueen asemakaavan laajennusta kolmesti:

1. 15.1.2024 § 8 (kaavahankkeen käynnistäminen) (liite 4)
2. 23.9.2024 § 166 (kaavaluonnoksen asettaminen yleisesti nähtäville ja tiedoksi-anto) (liite 5)

3. 16.12.2024 § 235 (kaavahankkeen valmistelun keskeyttäminen) (liite 6)

Kuntalain 97 §:n mukaan muun luottamushenkilön kuin valtuutetun, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä säädetään hallintolain 27–30 §:ssä. Hallintolain (434/2003) 27 §:n mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa. Kantelija ei tuo kantelussaan esiin tarkempia perusteita väitteensä tueksi. Kunnanhallitus ei tutki kantelijan väitettä jäsenten esteellisyydestä. Esteellisyys otetaan huomioon muutoksenhakuperusteena mahdollisen muutoksenhaun yhteydessä.

Kunnanvaltuusto ei ole käsitellyt asemakaavahanketta.

Kantelija esittää kunnan kehittämispäällikön pyrkineen tarkoitushakuisesti henkilökohtaisesti hyötymään kuntaan sijoitettavasta aurinkopuistohankkeesta. Kunnanhallituksen tietoon ei ole tullut sellaisia seikkoja, jotka tukisivat kantelijan väitettä.

Väite 3. Lallin teollisuusalueen laajennuksen asemakaavasta on olemassa toisistaan eriäviä luonnosversioita

Kantelija väittää, että Lallin teollisuusalueen asemakaavan laajennuksesta olisi olemassa toisistaan eriäviä kaavaluonnoksia. Väitteensä tueksi hän esittää kuvakaappauksen Lallin teollisuusalueen laajennuksen osayleiskaavallisesta tarkastelusta sekä kaavaluonnoksesta.

Kunnanhallitus on 23.09.2024 § 166 päättänyt asettaa Lallin teollisuusalueen asemakaavan laajennuksen luonnoksen (liite 7) yleisesti nähtäville. Luonnoksen selostukseen on liitetty osayleiskaavallinen tarkastelu. Osayleiskaavallisen tarkastelun tarkoituksena on selvittää alueen tulevan maankäytön erilaisia mahdollisuuksia ja niiden vaikutuksia, joista tehtyä arviointia voidaan hyödyntää asemakaavan laadinnassa. Kaavaluonnos, asemakaavan selostus sekä selostuksen liitteet on koko prosessin ajan käsitelty erillisinä asiakirjoina eikä kantelija tuo kantelussaan esiin sellaisia seikkoja, jotka tukisivat hänen väitettään siitä, että kaavaluonnoksesta olisi olemassa erisisältöisiä versioita.

Väite 4. Lallin teollisuusalueen laajennuksen asemakaavaa sekä Wega Group Oy:n ja Copenhagen Infrastructure Partnersin hallinnoimaa bio- ja metaanituotantolaitoshanketta on valmisteltu kuntalaisilta salassa

Kunnanhallitus päätti Lallin teollisuusalueen kaavan laajentamisen laadinnan aloittamisesta 15.1.2024 § 8. Hankkeen vireilletulosta kuulutettiin (liite 8) maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla 23.1.2024, ja samalla osallistumis- ja arviointisuunnitelma (liite 9) julkaistiin kunnan verkkosivuilla.

Kaava-aineisto on sittemmin poistettu kunnan verkkosivuilta kunnanhallituksen päätettyä keskeyttää kaavan valmistelu.

Kunnanhallitus on 20.11.2023 § 222 päättänyt kunnan omistaman kiinteistön 636-419-3-64 varaamisesta biovoimalahankkeen rahoittajalle Copenhagen Infrastructures Partnersille sekä vaihtoehtoisesti hanketta Suomessa koordinoivalle Wega Group Oy:lle. Samalla kunnanhallitus päätti varautua Lallin teollisuusalueen asemakaavan laajentamiseen vuoden 2024 aikana. Sitoumus kiinteistöjen varaamisesta (liite 10) allekirjoitettiin 30.11.2023.

Tiedote varauksesta (liite 11) julkaistiin kunnan verkkosivuilla 5.12.2023.

Kunta on yhdessä hankkeistajan kanssa, sekä hankkeistaja yksin, järjestänyt useita kuntalaisille suunnattuja tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia, joista ensimmäisen tiistaina 12.12.2023. Tilaisuuksista on tiedotettu kunnan verkkosivuilla, hankkeistajan verkkosivuilla sekä paikallislehti-ilmoituksilla.

Pöytyä

Edellä oleva huomioden kunnan taikka hankkeistajan toiminta ei tue kantelijan väitettä salailusta voimalahankkeen taikka kaavahankkeen valmistelussa.

Väite 5. Asemakaava-alueen luontoselvityksen on tilannut muu taho kuin Pöytyän kunta, kaava-alueella on havaittu uhanalaisia eläin- ja kasvilajeja

Aluearkkitehti on 01.02.2024 § 1/2024 päättänyt (liite 12) Lallin teollisuusalueen laajennuksen luontoarvojen perusselvityksen hankkimisesta. Selvityksen toteuttajaksi on valittu Suomen Luontotieto Oy. Alueelle suunnitellun biovoimalaitoksen ja aurinkovoimapuiston hankkeistajat ovat osana hankkeiden valmistelua omalla kustannuksellaan hankkineet luonto- yms. selvityksiä. Kunta ei ole osallistunut näiden hankintojen kustannuksiin tai tilausten tekemiseen.

Kantelija väittää alueella esiintyvän uhanalaisia eläin- ja kasvilajeja, joiden esiintyminen olisi ollut esteenä kaavahankkeessa etenemiselle. Tällaisia lajeja ei laaditun luontoselvityksen mukaan kuitenkaan ole havaittu. Suomen Luontotieto Oy:n laatimassa selvityksessä (ks. liite 7) todetaan seuraavaa:

Tutkimusalueella ei ole Luonnonsuojelulain 64 § mukaisia suojeltavia luontotyypppejä, eikä Metsälain 10 § mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Vesilain suojelemia pienvesikohteita, kuten lähteitä tai puroja ei alueella ole. Uhanalaisia tai suojeltavia luontotyypppejä (Kontula ym. 2018) ei alueella ole. Lintudirektiivin liitteen I lajeista alueella pesi tai havaittiin palokärki, teeri ja pyy. Kansallisessa uhanalaisluokituksessa mainituista lintulajeista alueella havaittiin kiuru ja västäräkki. Alueella ei havaittu merkkejä liito-oravista ja alueen pohjois- ja koilispuolella aiemmin sijainut liito-oravan elinpiiri todettiin asumattomaksi.

Viitasammakoita ei alueella havaittu, eikä lohkon 1 alueen keinotekoinen lammikko sovellu lajin lisääntymispaikaksi. Alueelta tehtiin suden jälkihavainto ja susia alueella liikkuu säännöllisesti erityisesti talviaikaan. Alue kuuluu Pöytyän laumaksi nimettyyn susireviiriin ja varmuudella laumaan kuului talvella 2024 kolme sutta (dna näyte). Kaikki alueen metsäkuviot ovat hoidettua talousmetsää, eikä vanhaa metsää esiinny alueella. Noin puolet alueesta on uutta avohakkuualueutta tai nuorta taimikkoa. Lahopuuta on alueella niukasti. Alueella ei ole perinnebiotooppeja, eikä vanhaan asutukseen viittaavaa kasvilajistoa (arkeofyyttejä) havaittu alueella. Vieraslajeja (putkilokasveja) ei alueella havaittu, maankaatopaikan muutamia lupiineita lukuun ottamatta.

Pöytyällä 20.1.2025

Kunnanhallitus

LIITTEET

1. Hallintosäännön 184 §:n (voimassa 31.12.2024 saakka)
2. Kunnanhallituksen 20.11.2023 kokouksen pöytäkirja, arkistoitu versio
3. Kunnanhallituksen 20.11.2023 kokouksen pöytäkirja, asianhallintajärjestelmäversio
4. Kunnanhallituksen päätös 15.1.2024 § 8
5. Kunnanhallituksen päätös 23.9.2024 § 166
6. Kunnanhallituksen päätös 16.12.2024 § 235
7. Lallin teollisuusalueen asemakaavan laajennuksen luonnos, luonnoksen selostus ja selostuksen liitteet
8. 23.1.2024 päivätty kuulutus kaava-asioiden vireilletulosta
9. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
10. Sitoumus kiinteistöjen varaamisesta
11. Tiedote: Pöytyälle suunnitellaan suuren mittaluokan biokaasulaitoksen rakentamista – tontinvaraussopimus allekirjoitettu
12. Aluearkkitehdin hankintapäätös 01.02.2024 § 1/2024